

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2 Facultatea	Facultatea de Litere
1.3 Departamentul	Literatură Comparată
1.4 Domeniul de studii	Limbă și literatură
1.5 Ciclu de studii	Licență
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Literatură universală și comparată/ Licențiat în filologie

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei		Teatrul secolului XX (B) Cod LLK5214					
2.2 Titularul activităților de curs			Lector dr. Laura Tusa Ilea				
2.3 Titularul activităților de seminar			Lector dr. Laura Tusa Ilea				
2.4 Anul de studiu	III	2.5 Semestrul	5	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei/Obligativitate	DS/OB

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	28	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					10
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					10
Tutoriat					20
Examinări					6
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual		70			
3.8 Total ore pe semestru		98			
3.9 Numărul de credite		4			

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	
4.2 de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Sală de curs, sistem de amplificare audio Xeroxuri, fotocopii, cărți
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	Sală de seminar Prezența obligatorie la 4 seminarii din 7

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	C3.3 Evaluarea aplicării coerente a conceptelor teoretice și a instrumentarului metodologic în cercetarea literaturii universale, asigurând deschiderea spre relațiile interdisciplinare C3.5 Elaborarea unui eseu/ studiu care să surprindă specificitatea literaturii universale având ca reper organizatoric stilul, curentul, epoca, opera unui anumit autor etc. C4.5 Realizarea unei diagnoze culturale pe o tematică desprinsă din cadrul literaturii universale CT3 Organizarea unui proiect individual de formare continuă; îndeplinirea obiectivelor de formare prin activități de informare, prin proiecte în echipă și prin participarea la programe instituționale de dezvoltare personală și profesională
Competențe transversale	- CT1 Utilizarea componentelor domeniului limbă și literatură în concordanță cu etica profesională

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	- Familiarizarea cu literatura comparată și universală în ansamblu - O perspectivă asupra teatrului modern și contemporan
7.2 Obiectivele specifice	- Orientarea în teatrul existențialist și absurd; - Analize ale operelor celor mai importanți dramaturgi existențialiști și contemporani

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Prezentarea planului de curs. Definiții ale conceptelor principale : de la teatrul cruzimii la teatrul epic, de la teatrul evenimentului la teatrele imanenței.	Expunere; Curs interactiv	
2. Peter Brook: <i>The Empty Space. A Book about the Theatre: Deadly, Holy, Rough, Immediate</i> : Teatrul brut și teatrul sacru. Teatrul ca relativitate, evenimentul teatral. Invizibilul făcut vizibil	Expunere; Curs interactiv	
Teatrul cruzimii: Antonin Artaud: <i>Teatrul cruzimii</i> . Jacques Derrida: "The Theater of Cruelty and the Closure of Representation", în <i>Writing and Difference</i> . Delirul comunicativ. Purificarea colectivă. Limitele reprezentării	Expunere; Curs interactiv	
Teatru și eveniment. Alain Badiou, <i>Rhapsody for the Theatre</i> , Adrian Kear, <i>Theatre and Event</i> , Jan Lauwers, <i>Camera Isabelei</i> , <i>The Lobster Shop</i> : Ficțiunea consumată ca eveniment repetabil. Teatrul ca erezie în acțiune. Teatrul ca formă de gândire a evenimentului. Istoriografia performativă	Expunere; Curs interactiv	
Teatru american: Eugene O'Neill : <i>Lungul drum al zilei către noapte</i> , Tennessee Williams: <i>Un tramvai numit dorință</i> . Dorința	Expunere; Curs interactiv	

brută. Teatrul ca anarhie. Raționalitate și declin.		
Teatrul epic: B. Brecht: <i>Opera de trei parale</i> , <i>Mutter Courage</i> . W. Benjamin : <i>Understanding Brecht</i> , B.Brecht : <i>Organon for the Theatre</i> . Ruptura dintre teatru și literatură. Întreruperea acțiunii. Efectul de distanțiere	Expunere; Curs interactiv	
3. Teatrul existențialist. Camus : <i>Caligula</i> Sartre : <i>Cu ușile închise</i> . Sartre : <i>Existențialismul e un umanism</i> . Umanism și existențialism. Umanism și violență. Afirmatia tragică, revolta	Expunere; Curs interactiv	
Teatrul absurd. Ionesco : <i>Leția</i> . Beckett : <i>Ultima bandă a lui Krapp</i> , <i>Așteptându-l pe Godot</i> . Harold Pinter: <i>Petrecerea de aniversare</i> . Michael Bennett <i>Reassessing the Theatre of the Absurd</i> . Teatru absurd și parabolă dramatică. Reevaluarea convenției absurde a lui Esslin. Transformarea utopiei în heterotopie.	Expunere; Curs interactiv	
4. Teatrul absurd. Witold Gombrowicz: <i>Opereta</i> . Slavomir Mrozek: <i>Tango</i> Teatrul paradoxului și teatrul politic. Principiul ambiguității	Expunere; Curs interactiv	
5. Teatrul nihilist, teatrul purificării. Sarah Kane: <i>Purificare</i> Elfriede Jelinek: <i>Bambiland</i> . Epuizarea imaginilor și purificarea	Expunere; Curs interactiv	
Teatrul politic. Wajdi Mouawad, <i>Incendii</i> . Margot Morgan, <i>Politics and Theatre in Twentieth-Century Europe</i> . Redefinirea verosimilității. Hermeneutica evenimentului politic	Expunere; Curs interactiv	
Teatrele imanenței. Laura Cull, <i>Theatres of Immanence</i> . Utilizarea imanentă a limbajului și a vocii în <i>performance</i> .	Expunere; Curs interactiv	
6. Teatrul începutului de secol XXI. Duska Radosavljevi: <i>Theatre Making</i> . Teatru postdramatic, performativitate.	Expunere; Curs interactiv	
Curs recapitulativ în vederea examenului final.	Expunere; Curs interactiv	

Bibliografie obligatorie:

Teatrul brut și teatrul sacru

Peter Brook, *The Empty Space. A Book about the Theatre: Deadly, Holy, Rough, Immediate*, First Touchstone Edition, 1996

Teatrul cruzimii:

Antonin Artaud, *Teatrul și dublul său*, Editura Echinox, Cluj-Napoca, 1997

Jacques Derrida: “The Theater of Cruelty and the Closure of Representation”, în *Writing and Difference*, Routledge Classics, 2001

Teatru și eveniment:

Alain Badiou: *Rhapsody for the Theatre. A Short Philosophical Treatise*, American Society for Theatre Research, 2008

Adrian Kear: *Theatre and Event. Staging the European Century*, Palgrave, Macmillan, 2013

Jan Lauwers: *Camera Isabellei* în Adrian Kear, *Theatre and Event*

Teatrul american:

Eugene O'Neill : “Lungul drum al zilei către noapte”, în *Teatru*, vol. III, Editura pentru Literatura Universală, 1968

Tennessee Williams: *Un tramvai numit dorință* (orig. *A Streetcar named Desire*, Signet Book, 1960)

Teatrul epic:

B. Brecht: *Opera de trei parale, Mutter Courage* (în trad. rom. *Anna Fierling și copiii ei*), Editura pentru Literatură, 1967

Brecht on Theatre. The Development of an Aesthetic, Hill and Wang, N.Y., 1964

Walter Benjamin : *Understanding Brecht*, Verso 1998

B.Brecht : *A Short Organum for the Theatre* (1948)

Teatrul existențialist:

Camus : *Caligula*, RAO International Publishing Company, 1996

Sartre : *Cu ușile închise, Diavolul și Bunul Dumnezeu, Minerva*, în *Opere*, vol. 2, 1981

Sartre : *Existentialism is a Humanism*, Yale University Press, 2007

Teatrul absurd:

Ionesco : *Lecția*

Beckett : *Ultima bandă a lui Krapp, Așteptându-l pe Godot*

Harold Pinter: Harold Pinter: *Petrecerea de aniversare*

Michael Bennett: *Reassessing the Theatre of the Absurd*, Palgrave, Macmillan, 2011

Witold Gombrowicz: *Opereta*

Slavomir Mrozek: *Tango*

Teatrul nihilist, teatrul purificării:

Sarah Kane: *Purificare*

Elfriede Jelinek: *Bambiland* (<http://a-e-m-gmbh.com/wessely/fbambius.htm>)

Eternul feminin și teatrul: o antologie a personajului feminine în dramaturgia austriacă modernă, Institutul European, 2005

Teatrul politic:

Wajdi Mouawad, *Incendii în Gratien Gelinas, Muzele orfane. Dramaturgie quebecheză*, Viitorul Românesc, București, 2007

Margot Morgan, *Politics and Theatre in Twentieth-Century Europe*, Palgrave Macmillan, 2013

Teatrele imanenței:

Laura Cull, *Theatres of Immanence. Deleuze and the Ethics of Performance*, Palgrave, Macmillan, 2013.

Teatrul începutului de secol XXI:

Duska Radosavljevi: *Theatre-Making. Interplay between Text and Performance in the 21st Century*. Palgrave, Macmillan, 2013.

Notă: Studenții pot alege oricare dintre traduceri aflate în biblioteci

8.2 Seminar

Seminar introductiv. Prezentarea tematicii și a bibliografiei

Eugene O'Neill: *Lungul drum al zilei către noapte*

Participare activă; Brainstorming; Analiză

	hermeneutică pe texte	
Tennessee Williams: <i>Un tramvai numit dorință</i>	Participare activă; Brainstorming; Analiză hermeneutică pe texte	
Bertold Brecht: <i>Opera de trei parale</i>	Participare activă; Brainstorming; Analiză hermeneutică pe texte	
Albert Camus: <i>Caligula</i>	Participare activă; Brainstorming; Analiză hermeneutică pe texte	
Jean-Paul Sartre: <i>Cu ușile închise</i>	Participare activă; Brainstorming; Analiză hermeneutică pe texte	
Samuel Beckett: <i>Ultima bandă a lui Krapp</i>	Participare activă; Brainstorming; Analiză hermeneutică pe texte	
Harold Pinter: <i>Petrecerea de aniversare</i>	Participare activă; Brainstorming; Analiză hermeneutică pe texte	
Witold Gombrowicz: <i>Opereta</i>	Participare activă; Brainstorming; Analiză hermeneutică pe texte	Witold Gombrowicz: <i>Opereta</i>
Slawomir Mrozek: <i>Tango</i>	Participare activă; Brainstorming; Analiză hermeneutică pe texte	Slawomir Mrozek: <i>Tango</i>
Elfriede Jelinek: <i>Bambiland</i>	Participare activă; Brainstorming; Analiză hermeneutică pe texte	Elfriede Jelinek: <i>Bambiland</i>
Sarah Kane – <i>Purificare</i>	Participare activă; Brainstorming; Analiză hermeneutică pe texte	Sarah Kane – <i>Purificare</i>
Wajdi Mouawad: <i>Incendii</i>	Participare activă; Brainstorming; Analiză hermeneutică pe texte	Wajdi Mouawad: <i>Incendii</i>
Recapitulare	Participare activă; Brainstorming.	Recapitulare

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Tematica este elaborată pe baza bibliografiei internaționale a domeniului;
- cadrul didactic are doctoratul în domeniul filologie;
- o parte din elementele prezentate în cadrul cursului și seminarului au fost dezbătute în cadrul unor conferințe și prelegeri naționale și internaționale;

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	<i>Barem</i> - Copierea sau fraudă: 1 - Nelectura operei: 4 - Analiza simplă a operei: 5-6 - Elemente teoretice 7-8 - Informații din bibliografie suplimentară: 9-10	- Examen scris de 2 ore, notat de la 4 la 10	75%

10.5 Seminar/ laborator/ proiect	Prezența la seminarii + o lucrare de prezentat oral 15-20 minute – analiza unei piese de teatru.		25%
10.6 Standard minim de performanță			
1. Studentul cunoaște care sunt principalele concepte, le recunoaște și le definește corect; 2. Studentul a citit operele principale analizate; 3. Studentul are o viziune de ansamblu asupra domeniului; 4. Studentul are o idee asupra metodelor interdisciplinare folosite.			

Data completării

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament

Semnătura directorului de departament

22.04.2020

Data avizării la Decanat

Semnătura prodecanului responsabil

29.04.2020

